

Het merendeel van de betuigingen van medeleven waren standaardkreten in het grijs gedrukt met een stemmig plaatje van een blad, een bloem of vlinders, vooral vlinders. Zodra hij een kaart met een hartje, roos of vergeet-mij-nietjes uit de envelop haalde, wist hij het al: een oud-cliënte of een vroegere vriendin van Aafje leefde met hem mee, wist als weduwe of gescheiden vrouw wat hij doormaakte en hoopte hem weer eens te zien. Zelfs een klasgenootje met wie hij ooit op een schoolfeestje voor het eerst had gedanst, was hem niet vergeten. Al die epistels waarop die vrouwen hun best hadden gedaan, streelden zijn ego.

De avontuurtjes had hij voor het oprapen. Ook hierin had Aafje gelijk gehad; ze stonden rijen dik klaar om hem te troosten, te steunen in deze moeilijke tijd.

Een kort moment voelde het alsof hij de werkweek startte toen hij met een kop dubbele espresso en de post achter zijn Thonet-bureau ging zitten. De opengevouwen brieven en kaarten van de afgelopen weken, die verspreid over het zwartglanzende bureaublad lagen, verstoorden het nostalgische gevoel. Hij scheurde een envelop open, las de voorgedrukte tekst: 'Met innige deelneming' en een naam die hem helemaal niets zei, waarop hij besloot de deelnemingspost te sorteren. De brieven en een paar kaarten van mensen die echt iets moois hadden geschreven, iets waaraan hij wat had, legde hij op het lege, verlaagde rechterdeel van het bureau.

De condoleancekaarten die uit beleefdheid en respect gestuurd waren, legde hij in een stapeltje aan de linkerkant van zijn bureau. De betuigingen van de 'ramptoeristen' gooide hij meteen weg en besloot dat, als de leren prullenbak uit zou puilen, hij een dankadvertentie in de twee kranten zou zetten. Hij zou dan weliswaar nog toebetalen op ramptoerisme, maar de achterklap van die vrouwen moest hij voor zijn. Hij hield de eer aan zichzelf.

ZOMER

I

Op de keukenbar van Lise stond speciaal voor hem een ongeopende fles Chablis. Hij bestudeerde het etiket en las tevreden dat zijn schoonzoon voor het barbecuefeest niet op wijn had bezuinigd. Daarentegen zou Lise wel weer goedkope glazen hebben gehuurd, veronderstelde hij.

Voor het geld hoefde ze het niet te laten. Jan-Willem verdiende een voortreffelijk salaris met de nodige bonussen en binnenkort kreeg Lise een behoorlijk bedrag uit de nalatenschap van Aafje. Zijn jongste dochter kennende, zou ze voor een tuinfeest het bedrag voor beter glaswerk vast zonde hebben gevonden. Voor een mooi wijnglas liep hij naar de living en pakte uit het antieke hoekkabinet een waardevast cadeau van hem en Aafje aan Lise, het enige kristallen ballonglas dat nog over was van een serie van acht, die hij ooit met Sinterklaas aan J.W. had gegeven.

Met het glas en de onder zijn zomerjasje geklemde fles liep hij naar buiten. Voor een kinderverjaardag was de partij wel erg groots opgezet.

Op de veranda stonden statafels met tafelkleden tot op de grond, die Lise met een geel lint rond de scharnierpoten vastgebonden had. Het zou zijn jongste niet zijn als ze de feestdecoratie niet tot in de puntjes had verzorgd.

Op iedere tafel stond een vaasje met gele bloemetjes uit eigen tuin, langs de terrasoverkapping hing een lichtjessnoer voor de avondsfeer

en gele slingers met serpentines. De buitenkeuken op wieltjes had J.W. verplaatst naar het gazonterras, waar hij met een andere man de barbecue stond voor te bereiden. Op de stenen tuintafel stond een huurtap met veel bierglazen. Een bierbar op een kinderfeestje. Geagiteerd zocht hij Lise op.

“Zeg Lise, uit respect voor je moeder, vind je het dan niet overdreven hoe jullie Liams verjaardag vieren?”

“Nee pap, mamma zou niet anders gewild hebben en daarbij vieren we twee verjaardagen, hè. Of was je dat vergeten?”

“O... vieren we ook die van mij? Had dat gezegd, dan had ik bedankt.”

“Nee pappa, natuurlijk niet. Dat begrijp ik ook wel. Maar we vieren ook die van Sanne. Dat heb ik je verteld.”

“O, is dat zo? Ik kan het mij niet herinneren. Maar ja, ik ben natuurlijk niet in een feeststemming. Maar jij schijnbaar wel.”

“Pap, toe... Sanne gaat naar de brugklas, naar een andere school en ze wilde het graag met haar vriendinnetjes vieren. En dan moet ze het nu doen, niet in september. Niet al haar vriendinnen gaan naar dezelfde school. Je weet hoe dat gaat.”

“Ja, maar oma's gaan niet elke dag dood.”

“Sorry? Wat zeg je? Waar ben je mee bezig? Waar slaat dat op?”

“Op dit feestfestijn. Het had toch ook minder gekund.”

“Pappa, Liam is tien geworden en Sanne twaalf. Voor beiden een belangrijke leeftijd. Mamma zou echt niet anders gewild hebben. Dat weet je best.”

Ze gaf hem geen kans iets terug te zeggen. Aan haar loop kon hij zien dat ze boos was. Eén of twee verjaardagen, dat maakte niet uit. Een feestje is een feestje. Gepikeerd probeerde hij zich te herinneren wanneer Lise hem uitgebreid over dit feest verteld had. Als ze hem vanmorgen niet had opgebeld, was hij Liams verjaardag straal vergeten.